

QUROLLI KUCHLARDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA KADRLARNI TAYYORLASH MUAMMOLARI

Babadjonov Saloxiddin Sobitdjonovich.

*p.f.f.d. (PhD) dotsent O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlar Akademiyasi
Qurolli Kuchlarda Axborot Texnologiyalari va Kiberxavfsizlik kafedrasi professori
s_bobojonov@mail.ru*

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy raqamli texnologiyalarni Qurolli Kuchlar faoliyatiga joriy etish jarayonida yuzaga kelayotgan asosiy muammolar va ularni bartaraf etish yo‘llari ko‘rib chiqiladi. Kadrlar tayyorlashdagi tizimli muammolar, xorijiy tajribalar hamda istiqbolli yechimlar ilmiy asosda tahlil hamda raqamlashtirish va avtomatlashtirish tushunchalari orasidagi tafovutlar haqidagi fikrlar yoritilgan.

Kalit so‘zlar: axborot texnologiyalari, raqamlashtirish, avtomatlashtirish, raqamli texnologiya, qurolli kuchlar, kadrlar tayyorlash, kiberxavfsizlik, sun‘iy intellekt.

Аннотация: В статье рассматриваются основные проблемы, возникающие в процессе внедрения современных цифровых технологий в деятельность Вооруженных Сил и пути их преодоления. На научной основе анализируются системные проблемы в подготовке кадров, зарубежный опыт и перспективные пути их решения, а также высказываются мнения о различиях понятий цифровизации и автоматизации.

Ключевые слова: информационные технологии, цифровизация, автоматизация, цифровые технологии, вооруженные силы, подготовка кадров, кибербезопасность, искусственный интеллект.

Abstract: The article examines the main problems arising in the process of introducing modern digital technologies into the activities of the Armed Forces and ways to overcome them. Systemic problems in personnel training, foreign experience and promising ways to solve them are analyzed on a scientific basis, and opinions are expressed on the differences between the concepts of digitalization and automation.

Keywords: information technology, digitalization, automation, digital technologies, armed forces, personnel training, cybersecurity, artificial intelligence.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 5 oktyabrdagi PF-6079-sonli “Raqamli O‘zbekiston — 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi farmonida mamlakatimizda raqamli iqtisodiyotni faol rivojlantirish, barcha tarmoqlar va sohalarida, eng avvalo, davlat boshqaruvi, ta‘lim,

sogʻliqni saqlash va qishloq xoʻjaligida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish boʻyicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish boʻyicha vaziflar aniq belgilab qoʻyilgan.

Global raqamlashtirish – ancha taʼsirchan eshitiluvchi tushuncha boʻlib, bu tushunchaning mohiyati nimadan iborat ekanligi va uning jamiyat uchun qanday ijobiy taraflari borligini oddiy soʻzlar bilan ifodalashga harakat qilamiz. Globalizatsiya sharoitida taʼlimni raqamlashtirish va uni tashkil etish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Raqamli texnologiyalar taʼlim tizimiga kirib kelishi bilan jarayonlar samaradorligi oshmoqda, imkoniyatlar kengaymoqda va taʼlimning sifati yaxshilanmoqda[1].

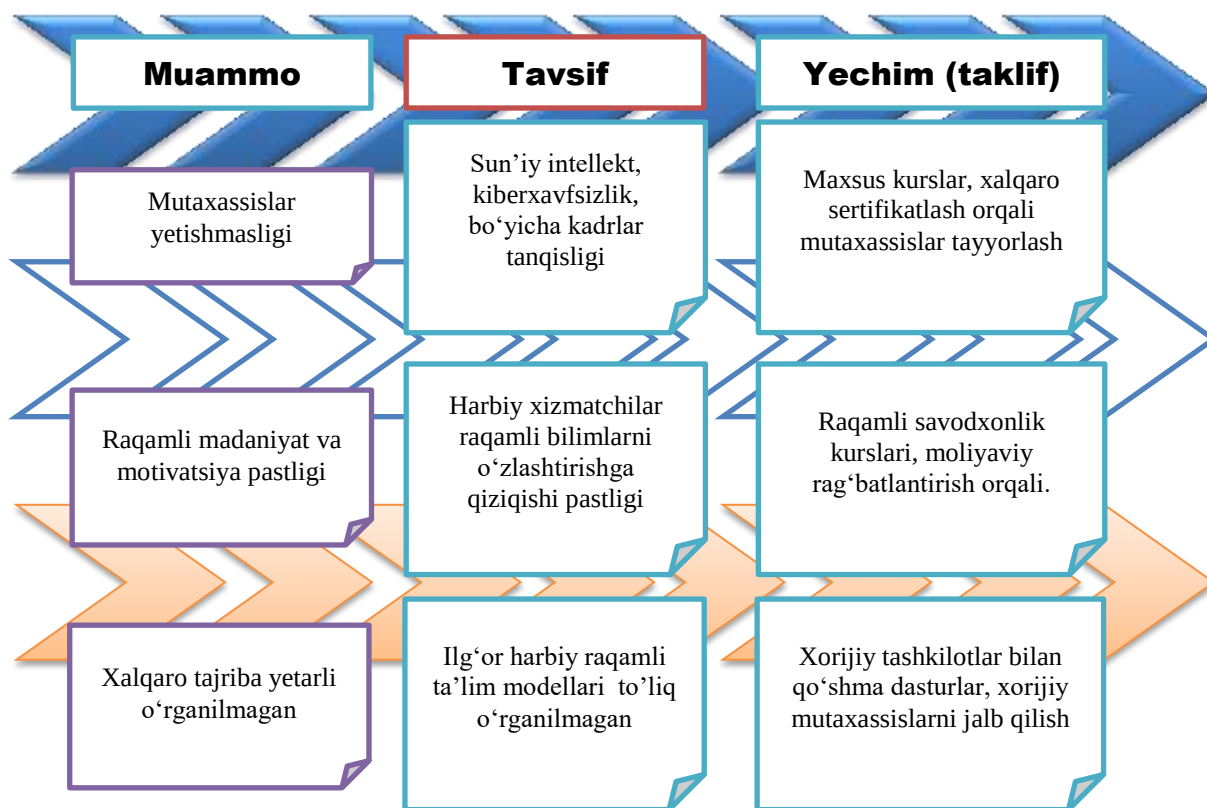
Bugungi globallashuv kunda raqamli texnologiyalar jadal surʼatlar bilan harbiy sohalarga kirib kelmoqda. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sunʼiy intellekt, kiberxavfsizlik, robototexnika kabi yoʻnalishlarsiz zamonaviy Qurolli Kuchlarni tasavvur qilish mushkul. Ushbu texnologiyalarni samarali joriy etish esa, eng avvalo, yuqori malakali kadrlarning mavjudligiga bogʻliq. Ammo amaliyotda bu yoʻnalishda bir qator muammolar mavjud boʻlib **jumladan;**

Malakali mutaxassislar yetishmasligi: Raqamli texnologiyalar sohasida chuqur bilim va tajribaga ega harbiy kadrlarning yetishmasligi texnologiyalarning samarali joriy etilishiga toʻsqinlik qiladi.

Oʻquv dasturlarining eskirib borayotgani: Anʼanaviy harbiy taʼlim dasturlari raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishiga mos ravishda yangilanmayotgani, bu esa zamonaviy texnologiyalarga oid bilimlarning yetarli darajada oʻrgatilmasligiga olib keladi.

Amaliy tajriba yetishmasligi: Harbiy xizmatchilarni real sharoitlarda raqamli texnologiyalardan foydalana olish koʻnikmalari bilan taʼminlash uchun amaliy mashgʻulotlarning yetarli emasligi kuzatilmoqda[2].

Oʻz navbatida yuqorida keltirilgan Qurolli Kuchlarda raqamli texnologiyalarni joriy etishda uchrayotgan asosiy muammolar va ularning yechimlari keltirib oʻtamiz.

Ta'lim dasturlarini modernizatsiya qilish: Harbiy ta'lim muassasalarida raqamli texnologiyalar bo'yicha maxsus kurslar va modullarni joriy etish, ularni zamonaviy talablar va texnologik o'zgarishlarga mos ravishda yangilab borish lozim.

Amaliy mashg'ulotlarni kuchaytirish: Harbiy xizmatchilarga real sharoitlarda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatini beruvchi treninglar va mashg'ulotlarni tashkil etish orqali ularning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish kerak. Mutaxassislarni qayta tayyorlash va malaka oshirish: Mavjud harbiy kadrlar uchun raqamli texnologiyalar bo'yicha qayta tayyorlash va malaka oshirish dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish muhimdir.

Xalqaro tajribadan foydalanish: Raqamli texnologiyalarni harbiy sohada muvaffaqiyatli joriy etgan davlatlarning tajribasini o'rganish va moslashtirish orqali milliy ta'lim tizimini boyitish mumkin.

Ushbu chora-tadbirlar orqali Qurolli Kuchlarda raqamli texnologiyalarni samarali joriy etish uchun zarur bo'lgan malakali kadrlar tayyorlash tizimini shakllantirish mumkin.

Xulosa

Qurolli Kuchlarda raqamli texnologiyalarni joriy etish — bu zamon talabi. Ushbu jarayon muvaffaqiyatli kechishi uchun kadrlar tayyorlashga tizimli va strategik yondashuv

zarur. Globallashuv sharoitida raqamli texnologiyalarga doir darslarni tashkillashtirish, mahorat darslarini o'tkazishni yo'lga qo'yish ham raqamli texnologiyalarni ta'minlashga olib keladi. Bu esa, jamiyatning ta'lim muhitida axborot va telekommunikatsiya olamida mas'uliyatli va xavfsiz xulq-atvor ko'nikmalarini shakllantirishga zamin yaratadi.

Adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 22.01.2025 yildagi PQ-17-son.
2. 2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini insonga e'tibor va sifatli ta'lim yilida amalga oshirishga oid davlat dasturi
3. Babadjonov S.S. Axborotlashgan jamiyatda bo'lajak harbiy xizmatchilarning media madaniyatini rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar./ S.S. Babadjanov // Harbiy ta'lim va fanda innovatsiyalar. – 2020.-1 (10). 41-45-b.